

**23 KASIM 2008-2008/3. DÖNEM
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK
FİNANSAL TABLOLAR VE ANALİZİ SINAVI**

SORULAR

SORU 1: Ekte finansal tabloları verilen ABC Anonim Şirketi inşaat malzemeleri konusunda faaliyet gösteren ve satışlarının tümünü kredili işlemlerle gerçekleştiren bir ticaret işletmesidir. Soru ekinde verilen tabloları kullanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Cari Oranı hesaplayınız.
2. Stok Devir Hızı Oranını hesaplayınız.
3. Alacakların Devir Hızı Oranını hesaplayınız.
4. Alacakların Ortalama Tahsilat Süresi Oranını hesaplayınız.
5. Devamlı Sermayenin Bağımlılığı Oranı'nı hesaplayınız.
6. Dönen Varlıklar Devir Hızı Oranı'nı hesaplayınız.
7. Ana Faaliyet Kârlılığı Oranı'nı hesaplayınız.

Yukarıdaki hesaplamalarınızın sonuçlarını, aşağıda verilen sektör standartlarını ve genel ekonomi içinde sektörün darboğazlarını göz önünde tutarak işletmenin net çalışma sermayesi ile finansman durumuna ilişkin gelişmeyi yorumlayınız.

Yorumlarınızı 2008 yılı için alınabilecek önlem önerilerinizle destekleyiniz.

Sektöre ilişkin standartlar :

Cari Oranı	3.2
Alacakların Ortalama Tahsilat Süresi	90 gün
Stokların Yenilenme Süresi	40 gün
Net Kâr / Net Satışlar	%20

Genel Ekonomi İçinde Sektörün Güncel Durumu :

2007 yılı sonu itibariyle sektörde daralma eğilimleri başlamış ve daralmanın inşaat sektörünü 2008 yılında artarak etkileyeceği tahminleri yapılmaya başlanmıştır.

Pazarlama sorunları yaşanmaktadır.

Alacakların tahsilinde güçlük çekilmektedir..

SORU 2: Finansal tabloların hazırlanmasında muhasebenin iki VARSAYIMI esas alınır. Bu varsayımların isimlerini belirterek kısaca açıklayınız.

CEVAPLAR

CEVAP 1:

1. CARİ ORAN

= **Dönen Varlıklar ÷ Kısa Vadeli Borçlar**

$$2007 \quad 390.200 \div 96.100 = 4,06 \qquad 2006 \quad 181.400 \div 97.900 = 1,85$$

2. STOK DEVİR HIZI ORANI

= **Satılan Ticari Mallar Maliyeti ÷ Ortalama Ticari Mal Stoku**

$$2007 \quad 243.400 \div [(18.900 + 51.500) \div 2] = 243.400 \div 35.100 = 6,93$$

360 gün ÷ 6,93 = 51,94 ∞ Stoklar ortalama **52 günde** yenileniyor

3. ALACAKLARIN DEVİR HIZI ORANI

= **Kredili Net Satışlar ÷ Ortalama Ticari Alacaklar**

$$2007 \quad 316.700 \div [(57.200 + 218.600) \div 2] = 316.700 \div 137.900 = 2,29$$

4. ALACAKLARIN ORTALAMA TAHSİLAT SÜRESİ ORANI

$$2007 \quad 360 \text{ gün} \div 2,29 = 159,38 \infty \text{ Alacaklar ortalama } \mathbf{160 \text{ günde}}$$
 tahsil ediliyor.

5. DEVAMLİ SERMAYENİN BAĞIMLILIĞI ORANI

= **[(Stoklar + Ticari Alacaklar) – Ticari Borçlar] ÷ Devamlı Sermaye ***

Devamlı Sermaye * = Öz Kaynaklar + Uzun Vadeli Borçlar

$$[(51.300 + 218.600) - 63.400] \div 313.300 = 206.500 \div 313.300 = 0,659 \infty \%66$$

6. DÖNENVARLIKLAR DEVİR HIZI ORANI

= **Net Satışlar ÷ Ortalama Dönen Varlıklar**

$$= 316.700 \div [(181.400 + 390.200) \div 2] = 316.700 \div 285.800 = 1,10 = \% 110$$

7. ANA FAALİYET KARLILIĞI ORANI

= **Net Kâr ÷ Net Satışlar**

$$= 63.300 \div 316.700 = 0,1998 \infty \%20$$

FİNANSAL TABLO VERİLERİ, YUKARIDAKİ BULGULAR, SEKTÖR STANDARTLARI ve GENEL EKONOMİ İÇİNDE SEKTÖRÜN GÜNCEL DURUMU göz önünde tutularak işletmenin **NET ÇALIŞMA SERMAYESİ** ve **FİNANSMAN DURUMUNA** ilişkin yorum.

**A) 2006 dönemi ile karşılaştırıldığında
NET ÇALIŞMA (işletme) SERMAYESİ***

* Dönen Varlıklar – Kısa Vadeli Borçlar

2006 181.400 – 97.900 = 83.500

2007 390.200 – 96.100 = 294.100

önemli tutarda artmıştır.

Dönen Varlıklarla Kısa Vadeli Borçlar arasındaki olumlu fark olan Net Çalışma Sermayesi bir başka anlatımla dönen varlıkların uzun süreli kaynaklarla finanse edilmiş kısmıdır ve net çalışma sermayesinin kısa vadeli borçlanma yolu ile arttırılamayacağı matematiksel bir gerçektir.

31.12.2007 tarihli Bilançonun yabancı kaynaklarını irdelersek bir önceki yıla göre kısa vadeli yabancı kaynakların bir ölçüde azaldığını, uzun vadeli yabancı kaynakların(borçlarının) da kapatılmış olduğunu görürüz. Bu durum bize net işletme sermayesindeki artışın işletmenin ana faaliyet başarısından kaynaklandığını anlatmaktadır.

2006 nın FAALİYET ZARARI (-6.100) 2007 de FAALİYET KARINA (3.500) dönmüştür. Bu dönüşümün en belirgin ögesi Brüt Satış Kârındaki artıştır.

B) Sektörde Standart Cari Oran'ın 3,2 olması normal sayılmaktadır. İşletmenin 2006 döneminde 1,85 olan bu oranı 2007 döneminde 4,06 'ya yükselmiştir. Bu sonuç işletmenin bir önceki dönemin zayıf sayılabilecek borç ödeme gücünü 2007 dönemi sonunda sektör ortalamasının üstünde bir güce erdirmiş olduğunu anlatmaktadır.

C) Cari Oranın bu denli yüksek olması aldatıcı olabilir. Olabilir yanılığı önlemek için işletmenin dönen varlık yapısına bakmak ve dönen varlık hesap sınıfını oluşturan hesap gruplarının dağılımını ve sınıf içindeki ağırlıklarını gözlemek gerekir.

Hazır Değerlerlerin tutarı 112.800 TL dir ve bu tutar dönen varlıkların %29 unu oluşturmaktadır.

Ticari Alacakların tutarı 218.600 TL. dir ve bu tutar dönen varlıkların %56 sını oluşturmaktadır.

Stokların tutarı 51.300 TL. dir ve bu tutar dönen varlıkların %13 ünü oluşturmaktadır.

Yukarıdaki dağılım hesaplanan oran sonuçları ve genel ekonomi içinde sektörün güncel durumu ile birlikte irdelendiğinde, 2007 döneminde işletmenin

- Ticari alacaklarını ortalama 160 günde tahsil edebildiğini ve bu konuda sektör standardına (90 gün) göre durumunun iyi olmadığını ve 2008 de tahsilat sıkıntısını daha çok yaşayabileceğini,
- Stoklarını ortalama 52 günde bir döndürebildiğini ve bu konuda sektör standardına (40 gün) göre durumunun iyi olmadığını ve 2008 de sektörde beklenen daralma nedeni ile pazarlama sıkıntısını daha çok yaşayabileceğini,
- Ticari alacakların ve stokların birlikte yaratabileceği nakte dönüşme sıkıntısının ve 2008 döneminde sektörde artması beklenen daralmanın yaratacağı riskten hazır değerlerinin gücü ile çıkabileceği,

- d. Devamlı sermayesinin bir cüzü olan uzun vadeli yabancı kaynaklar ilgili bilançoda SIFIR dır. Bu durum Ticari alacaklara ve stoklara verilen finansal desteğin işletmenin sadece öz kaynakları ile yapıldığını, stoklara ve kredi hareketlerine verilen bu desteğin öz kaynakların %66 sı ile sağlanabildiği,
- e. Dönen varlıklar devir hızının (%110) aşırı yüksek olmaması ticari alacaklar ve stok devir hızlarının yavaş olduğu gerçeğini desteklemekte ve bu sonuçlarla birlikte değerlendirilecek ana faaliyet kârlılığı (∞ %20) nın sektör standardına eşitliğinin ve bu durumda dönen varlıkların verimliliğinin normal olduğu söylenebilir.

2008 YILI İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEM ÖNERİLERİ

2008 yılında ekonomide beklenen olumsuz gelişmelerin işletmenin özellikle dönen varlıkları ve kısa vadeli borç ödemelerini aşırı etkilememesi için kredili alacaklarını vadelerinde tahsil edebilme ve stoklarını daha çabuk çevirme politikaları uygulamalı, pazarlama etkinliklerini arttırmalı, kısa vadeli borçlardan kaçınmalı, alacak vadelerini kısaltacak ve borç vadelerini uzatacak anlaşmalar yapmalı ve öz kaynaklarını güçlü tutmalıdır.

CEVAP 2:

1. Tahakkuk Esası

Finansal tabloların amacı, birbirinden farklı kullanıcıların verecekleri ekonomik kararlara yardımcı olmak için işletmenin finansal durumu, faaliyet sonuçları (performansı) ve finansal durumundaki değişiklikler hakkında bilgi sağlamaktır. Bu amacın sağlanması için finansal tablolar tahakkuk esasına göre hazırlanır. Bu esasa göre, işlemlerin ve diğer olayların etkisi, nakit veya nakit benzerleri alındığında (tahsil edildiğinde) veya ödendiğinde değil, bu işlem ve olaylar olduğu zaman (yaşandığı dönemde) tahakkuk ettirilir ve ilgili oldukları dönemin muhasebe defterlerine kayıtlanarak o dönemin finansal tablolarında raporlanırlar.

Tahakkuk esasına göre hazırlanan finansal tablolar, kullanıcıları, sadece geçmişteki nakit tahsilatlar ve nakit ödemelerle sonuçlanan işlemler hakkında değil gelecekte nakit ödemesi gerektirecek mevcut yükümlülükler ve gelecekte nakde dönüşecek mevcut varlıklar / kaynaklar hakkında da bilgilendirir. Böylece, söz konusu finansal tablolar geçmişte olan işlemler ve olaylarla ilgili bilgiler vererek kullanıcıları ekonomik kararlarında desteklerler.

2. İşletmenin Sürekliliği

Finansal tablolar normal olarak işletmenin devamlılığı ve öngörülebilir bir gelecekte de faaliyetlerini sürdüreceği varsayımına dayanılarak hazırlanır. Böylece, işletmenin ne tasfiyeye niyetinin ne de tasfiyeye ihtiyacının olduğu, faaliyet hacminin de önemli bir ölçüde azalmayacağı varsayılır. Eğer böyle bir niyet ve ihtiyaç varsa finansal tablolar farklı bir gerekçe ile hazırlanmalı ve bu gerekçe açıklanmalıdır.